

18.12.48, שבת. מז' כסלו תש"ט.

ההיעצות על בחירות הערבים: ששון, שמעוני, אבא, ראובן, ג'וש, עזרא,

בורשטין, וגסי.

שאלתי: האם מוטב שהערבים ישתתפו או לא? אם ישתתפו רצויה רשימה ערבית,

ערבית, מעורבת? גישה מיוחדת לכל גוש: דרוזים, נוצרת, חיפה - או נוצרים ומוסלימים,

או פועלים ובעלי בתים?

שמעוני: מוטב שלא ישתתפו. המלחמה לא נגמרה, לא ידוע אם ישארו, אם נאמנים.

בחירות בתוך ערבים - יש בהן רק נזק, כבר יש ההוצאות יהודית סביב ערבים,

המביאה נזק כספי ופוליטי. אם אי אפשר למנוע בחירות ערבים, גם לא ע"י "מזכרות" -

יש לסדר קוריה ערבית, אם ע"י חוק או ע"י מעשה, וירכו רשימות ערביזן, ואף אחד

לא יבחר (הקומוניסטים?)

אבא - הההיעצות מאוחרת, כי הקומוניסטים ומפ"ם פעילים כבר מזמן. אין הממשלה

יכלה למנוע השתתפות ערבים. הקומוניסטים לא הכניסו ערבים בועדת הבחירות, גם לא

מפ"ם, רק מפא"י הכניסה. מציע להרכיב שתי רשימות: (1) דרוזים, (2) נוצרים ומוסלימים.

יש התענינות רבה בקרב ערבים בבחירות וכולם רוצים להבחר (כיהודים!).

לערבי הגליל אין זכות בחירה - כי נכבשה לאחר המפקד. הנציגות תהיה איפוא

קומוניסטית. הכמורה בנצרת פנתה לאבא בבקשה עזרה. מפ"ם נכשלה בנצרת, ויש חשש

שכולם יצביעו בעד קומוניסטים. מציע לתת זכות בחירה לגליל. יש לסדר רשימה

ערבית - כי לא יוכלו מבלי לשקר אצא לעצמם - לשבח עם יהודים, למשל בענין הפליטים,

רק 3 כפרים דרוזים יש להם זכות בחירה (יש 16 כפרים) רשימה מיוחדת של פועלים לא

הצליח - כי יש רק מעט פועלים, ולכן יש לצרף פועלים, מקידיים ופלחים.

ג'וש ביקר בגליל המרכזי - אין שלטון, יש הסתננות. הצבא מטיל אחריות על

מכשל צבאי, זה - על הצבא, ואין כל בקורצ למעשה. אם ניתן זכות בחירה - יגבור

הרגשתם שהם אזרחים.

יורשו החזרת הרכוש, ישובו רבים, יורשו חופש תנועה. דבר זה לא רצוי. ג'וש
דיבר עם רבים - איש מלבד קומוניסטים אינו רוצה בבחירות מחוץ אחד כסול - שלנו
ושל הערבים. עוד מקווים שהגליל יוצא מידיו - או ע"י ערבים או ע"י אר"ם. יש
להגביר התלטות הצבאי, להתמיר בחופש תנועה, בתעודת זהות. בנצרת המשתנות
התחלקו - אחדים נשארו מה לשמור על הרכוש, אחרים - בלבנון להיות נאמן על הצד
שכנגד. יש לסנוע השתתפות ערבים בבחירות - כשיבחר קומוניסטי ישמש זה נשק בידו
כל עכי ערב.

בורשטיין - היחה התיעצות בהסתדרות, והמסקנה שאין לרחות הערבים בבחירות.
מניעת בחירות לא תפסיק פעולה פ.ק.פ., ספ"ס ואפילו חירות בקרב ערבים. ויש ליצור
שוהף וכן ברית בקרב הערבים. אם אפשר לעשות רשימה דרוזית - יש לעשות, הרעות
סחולקות אם רשימה נפרדת של נוצרים ומוסלימים או לא. בקרב הערבים יש התנגדות
לפיצולם לשתי רשימות. ולכן נוטים לרשימה אחת - לא פועלית, אלא פרוגרסיבית, ורק
ערביה. יש לרכז ברית פא"י - יש לה 20 מנימים: ביפו, בנצרת, בחיפה, בעכו, במגדל,
ברמלה, בלוד, בשטרעס ועוד. יש בחוץ בא"י - אישים נאמנים? בורשטיין אינו מספק
בכך. הם נחמסו במבחנים קשים ועמדו בהם. רחמן איוב (נוצרי) כבר 20 שנה בהסתדרות,
בנצרת התחלס ע"י ההסתדרות להקים שתי לשכות, אבל המושל הצבאי מסרב להקים לשכה
שניה. אין להגזים בהשפעת הקומוניסטים - במקום שהוקמה בא"י - נחלשו הקומוניסטים.

ג'וש - משרד העבודה מסייע לקומוניסטים. הערבים הם כחומר ביד היוצר. אין
ענין של אידיאולוגיה - אלא מי הוא הבעל בית. בנצרת יש 3 באי-כוח משרד הבינוי.
ששון - מסעמים פוליטיים אין לבטל בבחירות ערבים. מתן זכות בחירה לאחר המפקד -
זוהי ליגליזציה של ההסתדרות. המקומות המעורערים בגליל - מוטב שהערבים ישחממו
בבחירות. רצוי שגם ערבי יורשו השארת המקומות האלה בידיו, מציג שהיאנה 3 רשימות.
יש רשימת פ.ק.פ. - רצוי שתהיה רשימה נגדה בפא"י (בורשטיין סבור שאין לעשות זאת
בלי ספ"ס). רשימה שלישית צריכה להיות של נכבדים (מי ? - ששון: יש בחיפה, יפו

ונצרה) לספרדים יש שתי רשימות - אלישר ושיטריס. לאלישר יש כסף ושגב. שיטריס סבור שכל 100 ערבים יתחלקו: 40 לו, 40 למפא"י, 20 למפ"מ ולפ.ק.פ. לאלישר אין ערבים - כי כוחו בירושלם.

העירותי שיש לדון על השאלה מחוץ שני שיקולים מחייבים. א) אין לשלול זכות בחירה מערבים. בעית א"י ובעיות א"י (המדינה כולה, וחלקי מדינה) טרם נפתרו, ולא יהכך שנהחיל באפליה לאומית. ב) פ.ק.פ. יכניסו ערבים - לא דווקא ע"ח מצביעים ערבים. יכניסו גם על חשבון קולות יהודים. זוהי סכנה פנימית וחיצונית, ופירור קולות הערבים אינה עונה על סכנה זו.

ראובן חולק על הנחה א' שלי - יש מצב מלחמה ואפשר טעמי מלחמה לשלול זכות בחירה. במקום זה מסכים שהיהודים יבחרו ערבים.

אבא - הגליל מופקר, ש.מ. נותן לערבות חעודות זהות, ורק לקומוניסטים. בצפון יש 22 אלף ערבים, מסתתנים מוסיפים לבוא, לנו יש צורך בהשתתפות הערבים בבחירות. יש לסדר רשימה אחת ולא מיצול. לנכבדים אין תמיכה. אנשיהם ברחו רק בפא"י בעזרת הפלחים יכולה להתציר או שנים. יש מספר כפרים - ירקא, גוליס, אבו סנן, ינוח, ג'ת, דיר אל אקד, כפר יסיף - שלא סודר בהם מפקד אם כי נשתחררו לפני כיבוש הגליל ועמדו כל הזמן לימיננו. יש לעשות רשימה ערבית אחת: רחמן איוב (חיפה, נוצרי), מוחמד אבו-דבוס (חיפה, מוסלימי), לביב אבו רקן (דרוזי, אוספיה), ג'בריאל מצרי (נוצרי, יפו), חסן חג' אחמד (חחנת רכבת, לוד).

סוכס: א) אין שוללים זכות הבחירה מערבים. ב) אין טרחיבים כמות הבוחרים (רק הכפרים שבגלל טעמי מלחמה לא התפקדו - מבררים עוד) ג) מכניסים ערבי לרשימת מפא"י - והוא מקבל א חופש בשאלת הפליטים. ד) לסדר שתי רשימות אחת - של בפא"י, פלחים ומשכילים (מוסקפיק) - לכל הארץ. ב) רשימה נוצרית בנצרה.

יש ועדת המפלגה: אבא, דוד, כורשסין, אגסי. יצטרף שמעוני.

- אח"כ התייעצות עם אנשי משרד חוץ בלבד על השיחות עם עבדאלה. אמרתי להם שמחר החקיים ישיבת הממשלה לדון על המדיניות. יהיו אולי גם סערערים על פעולה צבאית נוספת (רוזנבלים) וגם על כוון הפעלה: למה נגד מצרים ולא נגד עבדאלה (בנסוב). איני יודע מה יחלט, אבל בדעתי לברר שאם כי צפויות לנו אולי עוד שתי פעולות (בנגב ובמסולש) - הרי המטרה העיקרית עכשיו שלום. יש יוחר מדי שכרון נצחון. העליה דורשת הפסקת מלחמה, עמידנו דורש שלום וידידות עם ערבים. ולכן אני מחייב שיחה עם עבדאלה, אם כי מטופקני באיזו מידה (ירשו לו האנגלים לעשות שלום. אבל יש להבהיר בראשית השיחה שמלבד הפוגה - אין בינינו עדיין שום הסכם והדיון הוא על יסוד לוח חלק. לסיטוח חלקי א"י לעבה"י לא נוכל להסכים בנקל ממני (1) במחון ישראל. מדינה ערבית במערב א"י פחות מסוכנת ממדינת הקשורה עם עבה"י ואולי פחר עם עיראק. (2) למה לנו להרביץ הרוסים לחנם. (3) מדוע נעשה זאת - בניגוד לשאר מדינות ערב. אין ז"א שבשום חנאי לא נסכים - אבל רק כסעיף בחוך סידור כללי. יש שאלות ירושלם: לטרון, שיך ג'ראח, עיר עתיקה. לא נוכל להסכים ערבים לקססון. מצדו יתעוררו שאלות לוד, רמלה, יפו. הקושי הגדול יהיה המסולש. קשה לנו להסיים עם צרות הרצועה שלנו בחיכוך, ואיני מאמין שבשלום אפשר יהיה לשנות זאת.

ששון טבור שרק או בעיקר ע"י עבדאלה נוכל להביא לידי גמר המלחמה.

- בירור עם וויץ ועזרא בעניני הערבים בגליל. יש הסתננוח. ש.ס. נוחן תעודות זהות ומחזירים עשרות ערבים מהוך סעמים מפלגתיים - ויץ רוצה לקנות אדמות הערבים שנשארו במדינה ורוצים למכור.

אמרתי לו - אדמה תקנה קה"ק רק אמהמדינה. אין צורך לקנות מערבים. המחירים בארץ היו פנופחים מחירי מלחמה, יש להחזיר מחירים כלכליים. הבעיה היא יהודים לאדמה, ולא להיפך. - הסתננות נמנע.

- בא זיאמה. דורש 4 : 1) בקר, 2) שחרור 20 חיילים לבחירות כהחלטה ועד הבטחון,
(3) מצע, 4) ברץ ומנוח לעולים. מצב הרוח בכלל (מחוץ לצבא) לא רע. הוא פניה שנקבל
40% אחוז. היש סכנה מחרות? לדברי החברים מירושלים - לא. יקבלו 10-12 אחוזים.
אכרחי לו שביחס לצבא יש הגזמה בדבר השתלפות מפ"מ - זה נכון במידה רבה ביחס
לחיש (27.375 איש בראשית דיצבר), אולם אין זה נכון ביחס לחים (14.056),
הנדסה (12.497), קשר (2980), צנחנים (286), שרות אכא (14.687), שרותי אגא (12.497),
חיל אוויר (6504), חיל ים (2900), חן ועוד. גם תוחחנים (3958) יש אולי לצרף
לשלכון מפ"מ. כל הצבא בערך 100,000 איש.

הוצע לזיאמה רעיון על ועידה צ.ס. של חיילים. זה לא יתכן לדעתי כי פירוש
אגון כפלגה בצבא. אילו היה זמן היה כדאי לכנס ועידת עולים, פועלים וחיילים
צ.ס. לקראת המדינה. זיאמה סבור שמכחינת הזמן זה ייתכן.

19.12.48, יום א' יז' כסלו תש"ט.

חזרתי בצהריים לת"א. נסע אחי חדי ומסר לי פרטים על הפעולה באמריקא. הם
אוספים מחנות לצבא במיליון וחצי דולר לחודש, אפשר להכפיל לדבריו. אוספים
בגדים, פזון, חלקי חילוף. שלחו מספטמבר 65 אווירונים הנה (לרבות אלה שבדרך)
אפשר להשיג עוד. מה ששויה שם דולר שווה פה לירא. ביקשתי להפגש עם אככול
ויעקבסון. הוא רוצה בגמר השליחות החדשה לשוב הביתה בעוד חדשים. לדעתי אין
צורך בעום משלחת וגם לא בממלא מקומו. העובדים הנמצאים באמריקא מספיקים.
דבר ממשלת ישראל מקובל בכל היהדות ואין אבטוריטה גדולה ממנה.